

Český sociálněvědní datový archiv slaví čtvrt století služby českým sociálním vědám

27. října 2023, Praha | Již dvacet pět let poskytuje Český sociálněvědní datový archiv (ČSDA) datové služby pro sociální vědy. V průběhu této doby se proměnil z malého oddělení Sociologického ústavu AV ČR v národního poskytovatele datových služeb, který je zapojen do mezinárodní spolupráce evropských datových archivů, koordinuje nejvýznamnější české i mezinárodní sociálněvědní výzkumné projekty a spolupodílí se na inovacích v oblasti českého i evropského datového archivářství a managementu dat.

ČSDA jako stavební kámen sociálněvědní infrastruktury

Již v roce 2001 se Sociálněvědní datový archiv (SDA) stal členem Rady evropských sociálněvědních datových archivů CESSDA a efektivně se zapojil do systému mezinárodní výměny výzkumných dat. O devět let později byl SDA jakožto reprezentant Česka v CESSDA zařazen do *Cestovní mapy velkých výzkumných infrastruktur ČR*. V roce 2013, již pod novým názvem Český sociálněvědní datový archiv, se archiv stal zakládajícím členem evropské výzkumné infrastruktury CESSDA ERIC (Consortium of European Social Science Data Archives), čímž ve své činnosti pokračoval jako český národní uzel této evropsky významné infrastruktury.

V současné době poskytuje ČSDA odborné veřejnosti v maximální možné míře datové služby týkající se zpřístupnění sociálněvědních dat, která vznikla a vznikají nejen na domácí půdě v Česku, pomáhá při vyhledávání dat a poskytuje možnosti jejich uložení, archivace a ochrany. Nedílnou součástí aktivit je také vzdělávání v oblasti managementu dat. V součinnosti s evropským konsorciem CESSDA ERIC pořádá ČSDA akce, webináře a workshopy s cílem vzdělávat odbornou veřejnost v oblasti správy dat, poskytuje poradenství k plánům správy dat (data management plan, DMP) a legálním a etickým aspektům nakládání s daty. Kromě toho se také podílí na organizaci velkých výběrových šetření a jeho členky a členové se rovněž zapojují do výzkumných projektů jako výzkumníci a výzkumnice.

ČSDA dnes

Od roku 2021, kdy se vedoucí ČSDA Jindřich Krejčí přesunul na pozici ředitele Sociologického ústavu AV ČR, je vedoucí oddělení Yana Leontiyeva. Pod jejím vedením se oddělení zapojilo do rozsáhlého výzkumného projektu Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (zkráceně SYRI), kde plní funkci tzv. Data Core Facility, datového centra, které spravuje data vznikající v tomto velkém a významném projektu a spolupodílí se na přípravě a sběru dat. ČSDA je rovněž národním koordinátorem významného evropského mezinárodního projektu European Social Survey (ESS). Tým ČSDA se také aktivně zapojil do snahy zpřístupnit výsledky českého výzkumu v prostředí otevřené vědy v rámci EOSC (European Open Science Cloud).

Dvacet pět let ČSDA oslaví 22. listopadu 2023 na konferenci s názvem *25 let ČSDA: rozvíjíme spolupráci napříč vědními obory*, která proběhne v Ústavu státu a práva AV ČR.

Více o této akci a o možnostech registrace zde: <https://archiv.soc.cas.cz/cz/vyuka-a-kurzy/poradane-akce/event/25-25-let-csda-rozvijime-spolupraci-napric-vednimi-obory>

